

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. J. J.**, bývajúceho v Ž., zastúpeného Advokátskou kanceláriou A. H., s.r.o., so sídlom v Ž., proti žalovaným **1/ J. C., a.s. v likvidácii**, IČO: X., so sídlom v Ž., **2/ P., a.s.**, IČO: X., so sídlom v R. a **3/ T., s.r.o.**, IČO: X., so sídlom v Ž., žalovaní 2/ a 3/ zastúpení spoločnosťou poskytujúcou právne služby S. s.r.o., so sídlom v Č., za ktorú koná konateľ – advokát JUDr. J. V., **o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a iné**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14 C 233/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 20. januára 2011 sp. zn. 10 Co 182/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným 2/ a 3/ náhradu trov dovolacieho konania v sume 86,18 eur, na účet spoločnosti S. s.r.o., so sídlom v Č., vedený pod č. X., VS: X., do 3 dní.

Žalovanému 1/ náhradu rov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina zo 16. apríla 2009 č. k. 14 C 233/2008-80, ktorým súd zamietol žalobu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej 30. septembra 1997 medzi spoločnosťou R., s.r.o., so sídlom v Ž., IČO: X. ako predávajúcim a žalovaným 1/ ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k domu súp. č. X., postaveného na KN parc. č. X. a pozemku KN parc. č. X. (zastavané plochy a nádvorcia vo výmere X. m²) v kat. úz. Žilina, zapísané na LV č. X., ktorej vklad bol povolený pod č. V X. dňa 17. novembra 1997, a o určenie, že žalovaný 2/ nie je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 99/100 a žalovaný 3/ nie je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/100 k domu súp. č. X., postavenom na KN parc. č. X.,

ku KN parc. č. X. - zastavané plochy a nádvoría o výmere X. m², v kat. úz. Žilina, zapísané Správou katastra Žilina na LV č. X.. Potvrdenie prvostupňového rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou. Stotožnil sa so závermi súdu prvého stupňa, že v danom prípade na požadovanom určení vo vzťahu ku každému určujúcemu výroku chýba naliehavý právny záujem potrebný v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., ktorý nedostatok predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstať a ktorý sám osebe bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu. Za správnu považoval aj aplikáciu záverov rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 91/2006 a 3 Cdo 98/2004 v obdobných veciach. Zhodne s prvostupňovým súdom poukázal na tú skutočnosť, že i v prípade určenia neplatnosti tejto kúpnej zmluvy, nemohlo byť podľa § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. zapísané rozhodnutie súdu deklarájúce neplatnosť tohto právneho úkonu (kúpnej zmluvy), keďže v konaní bolo preukázané, že právo k predmetnej nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou. Napokon sa stotožnil aj s tým názorom okresného súdu, že jedinou možnosťou ochrany práva žalobcu by bola žaloba o určenie, že spoločnosť R., s.r.o. (dňom 29. septembra 2003 vymazaná z Obchodného registra z dôvodu zamietnutia návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku) bola ku dňu zániku vlastníkom hnutel'ných vecí a nehnuteľnosť patrí do majetku vymazanej spoločnosti, o ktorom je možné vykonať dodatočnú likvidáciu podľa § 75a Obchodného zákonníka.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že sa mu postupom odvolacieho aj prvostupňového súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), keď súd v rozpore s § 43 ods. 1 O.s.p. nevyzval žalobcu na doplnenie návrhu, ktorý obsahoval materiálne nevykonateľný a neúplný petit a napriek tomu žalobu zamietol; tento postup zároveň podľa dovolateľa predstavuje vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/O.s.p.) a napokon vytýkal odvolaciemu súdu aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v otázke nepreukázania naliehavého právneho záujmu na podaní určovacej žaloby.

Žalovaný 1/ sa k dovolaniu nevyjadril a žalovaní 2/ a 3/ žiadali dovolanie žalobcu ako neprípustné zamietnuť, nakoľko vytýkaný dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nie je daný. Uviedli, že súdy nepostupovali v rozpore s § 43 O.s.p. ako to tvrdí žalobca v dovolaní, keďže zamietli žalobu nie z dôvodu nesprávneho, neúplného a nezrozumiteľného

petitu, ale z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu vyžadovaného v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Ak súdne konanie trpí niektorou z vád vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto

zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobca v dovolaní tvrdil, že postupom súdov nižších stupňov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď došlo k zamietnutiu jeho žaloby, namiesto toho, aby ho súd vyzval na jej doplnenie alebo opravu z dôvodu, že táto obsahovala nesprávne naformulovaný petit. Pokiaľ mali sudy za to, že žalobný petit je materiálne nevykonateľný, mali postupovať v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. a poučiť žalobcu ako odstrániť tento nedostatok. Keďže sudy takto nekonali a žalobu zamietli, postihli konanie vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu a tiež právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania.

V posudzovanej veci však konanie súdov nižších stupňov nie je takouto vadou postihnuté. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Žilina 26. novembra 2008 domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej 30. septembra 1997 medzi spoločnosťou R., s.r.o. ako predávajúcim a žalovaným 1/ ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti špecifikovanej v žalobe a určenia, že žalovaný 2/ a žalovaný 3/ nie sú vlastníkami spoluvlastníckych podielov presne vymedzených v žalobe. Žalobca riadne označil účastníkov konania, predmet konania, opísal rozhodujúce skutočnosti a k návrhu pripojil listinné dôkazy. Podľa názoru dovolacieho súdu má žaloba všetky náležitosti v zmysle § 42 ods. 3 O.s.p. a § 79 ods. 1 O.s.p. a z jej petitu je zrejmé, čoho sa žalobca domáha, preto nebol dôvod pre dovolateľom navrhovaný postup podľa § 43 ods. 1 O.s.p. na odstraňovanie väd žaloby, ktorá je jasná, úplná a zrozumiteľná. Ak účastník (navyše v konaní zastúpený advokátom) vymedzil nesprávne predmet konania a na základe toho

naformuloval aj znenie petitu (o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a určenie, že žalovaní nie sú vlastníkami časti nehnuteľnosti namiesto určenia, že spoločnosť R., s.r.o. bola ku dňu zániku vlastníkom hnutel'ných vecí a že nehnuteľnosť patrí do majetku vymazanej spoločnosti), nemožno vytykať postupu súdov, ktoré zamietli jeho žalobu, akúkoľvek nesprávnosť. Ak by súdy poučili žalobcu ohľadne naformulovania správneho znenia petitu žaloby, a teda vymedzili inak predmet tohto konania, takéto poučenie by presiahlo poučovaciu povinnosť súdu podľa § 5 O.s.p. a bolo by v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania. Okresný súd žalobu zamietol a krajský súd jeho rozhodnutie potvrdil z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu vyžadovaného v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., a nie z dôvodu nedostatku náležitostí návrhu, resp. nejasného, či neúplného petitu; v ich postupe preto nemožno vidieť dovolateľom namietanú vadu uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p. Nedostatok naliehavého právneho záujmu (túto skutočnosť dovolací súd v konaní neposudzoval, keďže dovolanie nie je prípustné) bol preto správne dôvodom pre zamietnutie žaloby, nie dôvodom, pre ktorý by bolo potrebné pristúpiť k odstraňovaniu väd žaloby.

Pokiaľ dovolateľ uviedol ako dovolací dôvod aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, resp. že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, dovolací súd na tieto námietky žalobcu nemohol prihliadať. Uvedené skutočnosti by mohli byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobcu odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 2/ a 3/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešní žalovaní 2/ a 3/ v dovolacom konaní podali návrh na uloženie povinnosti žalobcovi nahradiť spočívajúce v trovách ich právneho zastupovania v dovolacom konaní za dva úkony právnej pomoci (príprava a prevzatie zastúpenia a vyjadrenie k odvolaniu) v celkovej výške 5 268,93 eur vychádzajúc z toho, že

táto odmena patrí v sumách určených podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Dovolací súd im priznal náhradu spočívajúcu v odmene spoločnosti poskytujúcej právne služby S. s. r. o., za ktorú koná jej konateľ-advokát JUDr. J. V., za právnu službu, ktorú poskytol advokát žalovaným 2/ a 3/ vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobcu dňa 13. júna 2011 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.). Sadzbu tarifnej odmeny určil súd podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky, t.j. 1/13 výpočtového základu, ktorá pre rok 2011 činí 57 eur, majúca za to, že vzhľadom na predmet konania (neplatnosť kúpnej zmluvy a určovací žaloba) nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, a keďže ide o zastupovanie dvoch osôb v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky sa základná sadzba tarifnej odmeny znížila o 50 % ($\frac{1}{2}$ z 57 x 2), čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,41 x 2)] predstavuje spolu 71,82 eur a po pripočítaní DPH vo výške 14,36 eur (§ 18 ods. 3 vyhlášky) činí náhrada trov sumu 86,18 eur. Dovolací súd nepriznal žalovaným náhradu za požadovaný úkon právnej služby prevzatie a prípravu zastúpenia, keďže žalovaní 2/ a 3/ boli zastúpení JUDr. J. V., advokátom a konateľom spoločnosti S., s.r.o. už pred súdmi nižších stupňov v predmetnej veci a tento zástupca bol náležite oboznámený s problematikou predmetného sporu. Žalovaný 1/ nepodal návrh na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.) a z toho dôvodu mu náhrada nebola priznaná.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. decembra 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová